A határozati javaslat elfogadásához
***egyszerű** többség szükséges!*
Nyílt ülésen tárgyalható.

8. számú előterjesztés

Báta Község Önkormányzata képviselő-testületének 2026. szeptember 23-án tartandó soron következő ülésére

A Község környezeti állapotáról szóló beszámoló megtárgyalása

Előterjesztő: Sebestyén István polgármester

Készítette és a törvényességi ellenőrzést végezte: Balogh Györgyi jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdésének e) pontja szerint: „A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. Ugyanezen törvény 51.§ (3) bekezdése szerint: „A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot."

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülete, tárgyalja meg és fogadja el Báta község környezeti állapotáról szóló beszámolót.

Határozati javaslat:

Báta Község Önkormányzata képviselő-testületének …./2026. (IX.23.) határozata:
a Község környezeti állapotáról szóló beszámoló elfogadásáról
Őcsény Község Önkormányzatának képviselő-testülete Sebestyén István polgármester beszámolóját Báta község környezeti állapotáról tudomásul veszi. Egyúttal felkéri a polgármestert, hogy a közzétételről gondoskodjon.
Felelős: Sebestyén István polgármester
Határidő: azonnal

Báta, 2026. szeptember 9.

BÁTA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA BÁTA

Sebestyén István
polgármester

Báta község környezeti állapota, környezeti elemeinek értékelése 2026. év

A beszámolót Báta Község Önkormányzatának képviselő-testülete a..... határozatával elfogadta.

Bevezető

Báta Község Önkormányzata a környezet védelme érdekében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak megfelelően elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

Báta község Tolna vármegye déli részén, a Sárköz térségében, a Duna közvetlen közelében helyezkedik el. A település környezeti állapotát alapvetően meghatározza sajátos földrajzi fekvése, a Duna, az egykori ártéri területek, a vízfolyások és vízjárta területek, a mezőgazdasági területek, valamint a Gemenc térségéhez kapcsolódó természetközeli élőhelyek jelenléte.
Területe 66,13 km2, ebből belterület:1,78 km2, zártkert: 3,05 km2, külterület:61,3 km2

Levegőminőség

Báta levegőminőségét elsősorban a lakossági fűtés, a közlekedés, a mezőgazdasági tevékenység és az egyéb helyi kibocsátások befolyásolják.

A tartós szárazság időszakában a levegő porterhelése is növekedhet, különösen a száraz talajfelszínek és mezőgazdasági területek környezetében.
Báta településen önálló aerobiológiai mérőállomás nem működik, ezért a helyi pollenhelyzet jellemzéséhez a legközelebbi, Szekszárdon működő pollencsapda adatai használhatók fel tájékoztató jelleggel.
Az aktuális légszennyezettség adatok megtekinthetőek a www.legszennyezettseg.met.hu oldalon.
A napi pollenjelentés https://www.nnk.gov.hu/index.php/kornyezetegugy/256-kornyezetegeszsegugyi-laboratoriumi-osztaly/levegohigienes-laboratorium/lakossagi-tajekoztato-tartalmak/polleninformaciok-megjelenitese/1237-napi-pollenjelentes.html oldalon érhető el.

A 2026. évi pollenhelyzet szempontjából kiemelt jelentőségű volt a parlagfű. A Tolna Vármegyei Kormányhivatal 2026. július 30-i tájékoztatása szerint a parlagfű virágzási időszaka jellemzően júliustól októberig tart, a legnagyobb pollenterhelés pedig rendszerint augusztusban és szeptemberben jelentkezik.

A 2026. augusztus 26-án közzétett hivatalos pollenjelentés szerint **Szekszárdon és környékén a parlagfű pollenszórása tovább erősödött, és a levegőben mért koncentráció elérte a nagyon magas szintet**. Ez a Báta térségében élő, parlagfűre érzékeny lakosság szempontjából is jelentős környezeti és közegészségügyi tényező.

Parlagfű okozta szennyezés egyre kevesebb alkalommal fordul elő, jellemzően a település külterületi részein. A fő szennyező forrást a közlekedés, valamint a téli időszakban a háztartási fűtés (szilárd tüzelés) jelenti. A település környezeti állapotának szempontjából továbbra is fontos a hulladékégetés visszaszorítása és a korszerű, környezetkímélő fűtési módok ösztönzése.

Összességében elmondható, hogy a település levegője országos viszonylatban jó minőségűnek mondható.

Ivóvízellátás és szennyvízkezelés

Az ivóvíz minőségére vonatkozó követelményeket az 5/2023 (I.12.) Kormányrendelet tartalmazza. Báta Község Önkormányzata az E.R.Ö.V. Egyesült Regionális Önkormányzat

Víziközmű Zrt. szolgáltatóval kötött bérleti-üzemeltetési szerződést az Önkormányzat tulajdonában lévő közcélú ivóvízellátó, valamint szennyvízelvezető rendszer üzemeltetésére.
Az ivóvíz minőségét a szolgáltatók a népegészségügyi hatósággal egyeztetett ütemtervnek megfelelően ellenőrzik, de a népegészségügyi hatóság saját ellenőrző vizsgálatokat is végez. A település belterületének nagy részén biztosított a vezetékes vízzel való ellátás kivétel Furkótelep. Az ivóvíz biztosításának lehetősége a településen, hosszútávon megoldott.
Báta község ivóvízellátásának felügyeletét a Tolna Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya végzi. Bátán az ivóvíz megfelelő minőségű.

Paraméter neve	Vizsgálatszám	Kifogásszám	Megfelelőség%	Medián	Maximum
Escherichia coli (E. coli) [szám/100 ml]	19	0	100	0	0
Enterococcusok [szám/100 ml]	11	0	100	0	0
Arzén [µg/l]	2	0	100	0,655	1,31
Réz [mg/l]	2	0	100	0,0012	0,0024
Fluorid [mg/l]	2	0	100	0,21	0,23
Ólom [µg/l]	2	0	100	0	0
Higany [µg/l]	2	0	100	0	0
Nitrát [mg/l]	2	0	100	0	0
Nitrit [mg/l]	10	0	100	0	0,09
Alumínium [µg/l]	2	0	100	9,335	16,5
Ammónium [mg/l]	10	0	100	0,045	0,14

Klorid [mg/l]	5	0	100	12	12
pH [-]	10	0	100	8	8,3
Vas [µg/l]	18	0	100	0	0
Mangán [µg/l]	18	0	100	15	50
Nátrium [mg/l]	2	0	100	36,95	40,4
Összes keménység CaO [mg/l CaO]	2	0	100	174	184

Forrás:https://www.nnk.gov.hu/index.php/kornyezetegugy/kornyezetegeszsegugyi-laboratoriumi-osztaly/vizhigienes-laboratorium/ivoviz/magyarorszagi-telepulesek-ivovizminosege.html?view=placemark&load_bootstrap=9&thumbnail=1&imagegalery=0&hidedescriptionhtml=0&showdescriptionfullhtml=0&id=30080

Báta egy része szennyvízgyűjtő csatornahálózattal rendelkezik. A település többi területén a kommunális szennyvizek gyűjtése nem megfelelő. A szennyvizek gyűjtésére szolgáló aknák nem mindenhol vízzáróak, némely helyen szikkasztóként funkcionálnak.
Azon ingatlan tulajdonosok, akik nem kötnek rá a szennyvízhálózatra (ebben az évben 26 db ingatlant jelent), holott a kiépítettség miatt lehetséges lenne, talajterhelési díjat kötelesek fizetni.

Felszíni vizek, vízelvezetés

A település északi része a Duna hajdani árterülete miatt vízfolyásokban, vízjárta-vizenyős helyekben, holtágakban rendkívül gazdag. A községet keletről a Duna határolja. A község területe vízrajzi szempontból a Szekszárd-Bátai belvízrendszer területébe tartozik. A belterület csapadékvízének befogadója a Lajvér-patak, amely a Szekszárd-Bátai főcsatornán keresztül a Dunába szállítja a vizet. A felszíni csapadékvizek fő befogadója a település belterületét É-D-i irányban átszelő Szekszárd-Bátai főcsatorna, amely a Holt-Duna ágán keresztül a Dunába folyik. A Duna mentén elsőrendű árvízvédelmi fővonal és másodrendű árvízvédelmi védvonal húzódik.

Báta környezeti állapotának egyik meghatározó eleme a Duna. A folyó vízjárása jelentős hatást gyakorol a település környezetére, a kapcsolódó élőhelyekre és a mezőgazdasági területek vízellátottságára.

A 2026. évben a Duna vízállását is jelentősen befolyásolta a tartós csapadékhiány. A nyári időszakban a folyó vízszintje több dunai vízmércén rendkívül alacsony értékeket ért el. A bátai vízmérce hivatalos adatsora szerint augusztusban és szeptemberben is 117 cm volt a vízállás.

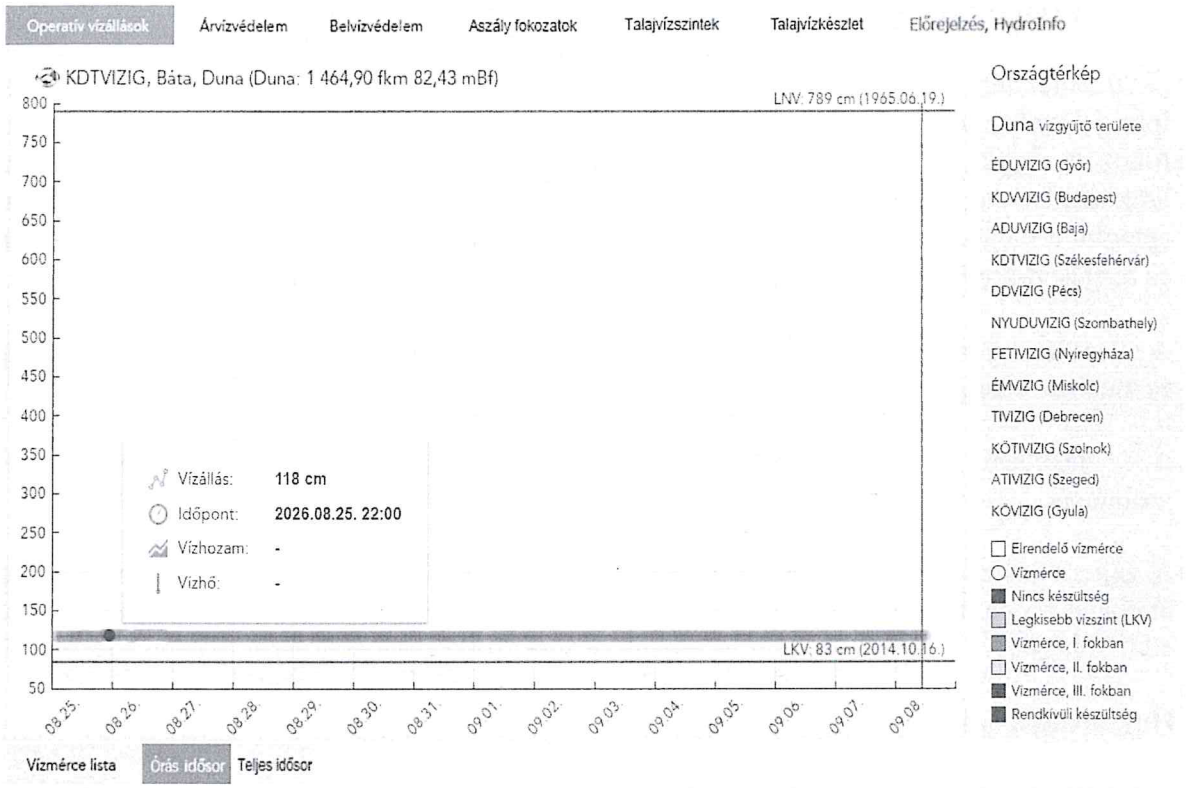

Bátа, Duna vízmérce

Forrás:https://www.vizugy.hu/?AllomasVOA=164961ED-97AB-11D4-BB62-00508BA24287&mapData=OrasIdosor&mapModule=OpGrafikon&utm_source=chatgpt.com

A Duna vízszintjének tartós csökkenése környezeti szempontból azért is jelentős, mert a folyó vízjárása szoros kapcsolatban áll az ártéri területek és a vízhez kötődő élőhelyek állapotával. Az alacsony vízállás következtében csökkenhet a vízzel borított területek kiterjedése, romolhat egyes élőhelyek vízellátottsága, és megváltozhatnak a vízi, illetve vízparti élőlények életfeltételei.

Az aszály a mezőgazdasági területeket is érintette. A talajok kiszáradása, a növények vízellátásának romlása és a tartós hőstressz együttesen terméskiesést, illetve a termelési költségek növekedését eredményezheti. A helyi gazdálkodás szempontjából ezért egyre fontosabbá válik a talaj vízmegtartó képességének javítása és a vízzel való takarékos gazdálkodás.

A község földrajzi fekvéséből adódóan nagy gond elsősorban a belterületet kísérő dombokról lezúduló csapadékvizek elvezetése. A vízelvezetés jellemzően nyílt árkos rendszerű, részben burkolt kialakítású. Az árkok burkolása folyamatos. Csapadékos időszakokban, illetve a Duna magas vízszintje esetén a külterületi területeken veszélyt jelent a belvíz is. Bátа külterületének jelentős része hullámtér, illetve a töltés mentett oldalán nagy kiterjedésű árvízveszélyes terület található.
Az idei év tapasztalata egyúttal azt is jelzi, hogy Bátа környezeti állapotának értékelésénél a jövőben nem elegendő kizárólag az árvízi és belvízi kockázatokkal számolni. **Az árvíz és az aszály egyaránt vízgazdálkodási kihívást jelent**, ezért a településnek a túl sok és a túl kevés víz kezelésére egyaránt fel kell készülnie.

Zaj és rezgésvédelem

A település területén a közlekedésből származó zaj meghaladja a vonatkozó határértékeket. Ipari jellegű zajkeltő létesítmények a településen nincsenek. Az új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatbavétele, üzembe helyezése során műszeres mérésekkel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a betelepítéskor történjenek intézkedések

A település zajterhelésének legfontosabb forrása a közúti közlekedés, továbbá egyes gazdasági és mezőgazdasági tevékenységek.

A közlekedési zaj elsősorban a nagyobb forgalmú útszakaszok környezetében jelenthet problémát.

A zajterhelés csökkentése érdekében fontos a közlekedési szabályok betartása, a megfelelő útállapot fenntartása, valamint a lakóterületek és a gazdasági tevékenységek megfelelő térbeli elkülönítése.

Hulladékgazdálkodás

A községben keletkezett lakossági hulladék szállítást a Vertikal Group Nyrt. látja el a lakossággal kötött szolgáltatási szerződések alapján, heti egyszeri rendszeres szállítással. A lakosok a lomtalanítási igényüket telefonon (+36 1 776 777) illetve e-mailben (ugyfelszolgalat@vertikalgroup.hu) jelezhetik a szolgáltató felé. A településen 3 helyen szelektív hulladékgyűjtő szigetek kerültek kihelyezésre.

A szelektív hulladékgyűjtés keretében évi 12 alkalommal, zöldhulladék elszállításáról évi 8 alkalommal gondoskodik a szolgáltató. A zöldhulladék szabályos kezelésével csökkenthető az illegális égetés és lerakás.

Az illegális hulladéklerakás Báta esetében is olyan probléma, amelynek megelőzése folyamatos ellenőrzést és lakossági együttműködést igényel.

A 2026. évi önkormányzati költségvetésben hulladéklerakóhoz kapcsolódó vadkamera beszerzése is szerepel, amely az illegális hulladéklerakás megelőzését és felderítését szolgáló eszközrendszer része lehet.

Települési zöldfelületek és természeti környezet

Báta község belterületén a zöldterület aránya magas.
Erdőterületek:
Báta község területének jelentős hányada erdő művelési ágban nyilvántartott terület (1986 ha, a külterület 30 %-a). Az erdőterületek jelentős része védett természeti területen fekszik, ezért településrendezési szempontból elsődlegesen védelmi rendeltetésű erdőterületté nyilvánítandók. Továbbá védelmi rendeltetésű erdőterületbe sorolandók a belterületi partfalak fölött húzódó erdők, az utak mentén és a gazdasági telephelyek köré telepített erdősávok, valamint a csúszásveszélyes területeken lévő erdők. Védelmi rendeltetésű erdőterületbe sorolandó a Nemzeti Park területén szétszórtan elhelyezkedő épületek területei. Erdőtelepítéseknél törekedni kell honos fafajokból álló elegyes erdők telepítésére. A község közigazgatási területén tiltandó allergiát okozó fafajok telepítése.

Környezeti nevelés és szemléletformálás

A 2026. év tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a klímaváltozás hatásai Báta környezeti állapotának értékeléséből nem hagyhatók ki.

A településnek egyszerre kell felkészülnie:

- a szélsőséges csapadékeseményekre;
- az árvízi és belvízi helyzetekre;
- a tartós aszályra;
- a szélsőséges hőhullámokra;
- az alacsony folyóvízállásra;
- a mezőgazdasági vízhiányra;
- a természetes élőhelyek kiszáradására.

A 2026. év különösen fontos tanulsága, hogy a vízgazdálkodásban a „túl sok víz" és a „túl kevés víz" problémáját együtt kell kezelni.

A korábbi szemlélet elsősorban a víz minél gyorsabb elvezetésére helyezte a hangsúlyt. A jövőben azonban egyre fontosabb lesz a víz **megtartása, visszatartása és hasznosítása** is.

Báta esetében ezért célszerű olyan fejlesztési szemléletet alkalmazni, amely az árvíz- és belvízvédelem mellett az aszály elleni védekezést és a vízmegtartást is figyelembe veszi.

Báta, 2026. szeptember 9.

BÁTA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA * BÁTA

Sebestyén István
polgármester